

ДОКЛАД

НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА
Проект за откриване на специалност от регулираните професии

„Лекарски асистент“

на образователно-квалификационна степен „бакалавър“
от професионално направление 7.5. Здравни грижи
в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас

Уважаеми г-н Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършената проверка по процедура за оценяване на **Проект за откриване на специалност** от регулираните професии **„Лекарски асистент“** на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 81, ал. 1, т. 6а от Закона за висшето образование, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 51 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за оценяване за оценяване на проекти за откриване на специалност от регулираните професии в съответствие с ESG - част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 81, ал. 6 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ОТКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 81, АЛ. 6 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 6/

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №16/12.09.2019 г.
2.	Стартиране на процедурата	16.10.2019 г.
3.	Утвърждаване на състав на експертната група от АС доц. д-р Нели Спасова, дм – ръководител на ЕГ; доц. дп Елена Желева - МУ – член на ЕГ; доц. д-р Кристина Захариева – член на ЕГ проф. д-р Росен Маджов, дмн - наблюдаващ процедурата	Протокол № 1/16.1.2020 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ в СБАЛХЗ	27-29.01.2020 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 6/ 11.02.2020 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до СБАЛХЗ за становище	Протокол № 7 /18.02.2020 г.
7.	След изтичане на срока по чл. 35, ал. 2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

НА ПРОЕКТИ ЗА ОТКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 81, АЛ. 6 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 6/

Въз основа на изводите на ЕГ в доклада се оценява изпълнението/неизпълнението на всички критерии в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за ВО (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 81, ал. 6 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. В проекта е оповестена политиката на ВУ за осигуряване на качеството на обучение в специалност от регулираните професии като част от стратегическото управление на висшето училище

1.1.1. Решение на МС №28 от 21.01.2016 включва професията „**Лекарски асистент**“ в списъка на регулираните професии в РБ. Съгласно Закона за здравето чл. 175, ал. 2 специалност „**Лекарски асистент**“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи е насочена към придобиване на **знания и умения за осъществяване на дейности по оказване на спешна и първична медицинска помощ.**

Необходимостта от подготовка на студенти по специалност „**Лекарски асистент**“ се потвърждава от **проучвания в региона и страната, проведени от Катедра „Здравни грижи“.** Анализът на становищата и мненията на работодатели и браншови организации доказват повишен интерес и потребност от завършили специалност „**Лекарски асистент**“. В структурите на СМП **повече от 50% от работещите медицински фелдшери са в пенсионна възраст.** Категорични са очакванията на работодателите за успешна и ефективна реализация на пазара на труда на завършилите специалността.

Учебният процес за специалността „**Лекарски асистент**“ ще се организира и провежда във Факултета по обществено здраве и здравни грижи (ФОЗЗГ), който провежда обучение по други две специалности - медицинска сестра и акушерка. Управлението на качеството в обучението ще се осъществява съобразно националните нормативни документи, вътрешни правилници и наредби, решения на Общото събрание, АС и заповеди на Ректора. Изработена е **Стратегия за развитие на специалността „Лекарски асистент“**, насочена към постоянно нарастващите потребности на обществото от качествени здравни грижи. Създадена е **Комисия по учебни дейности** за специалността.

1.1.2. В Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас структурните единици за контрол на качеството **са организирани на три нива: Университетска комисия, Факултетна комисия и Катедрен отговорник по качеството.** Комисията по качество се състои от 7 члена с включени

преподавател, студент и представител на потребителите. Съставът на Комисията е актуализиран със Заповед на Ректора №346/27.11.2017г.

ФОЗЗГ поддържат собствена документация за управление на качеството. Изработени са **10 вида анкетни карти** за проучване на студентското мнение за условията, организацията и качеството на образователния процес. Извършват се **одити по годишен план график**.

Одитните проверки се утвърждават на ФС и включват: одити на материално-техническата база, учебната документация и графика на учебния процес. Получените резултати се оповестяват на интернет-сайта на Университета и на табло за информация.

С Протокол №22/22.02.2019г. на АС е актуализирана дейността на **„Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучение и образователния продукт”**. Прилага се също **„Правилник за качеството на обучението”**.

1.1.3. Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас отговаря на законовите изисквания и осигурява постигането на проектираните специфични цели на специалност от регулираните професии **„Лекарски асистент“**.

1.1.4. ВУ **предоставя оптимални възможности за НИД** и стимулира трансфера на резултатите в образователния процес. Преподавателите прилагат европейски образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа, като резултат от проведени специализации във водещи в това направление институции в Европа. Учебните програми ще се актуализират ежегодно и изцяло ще покриват изискванията за специалността. Резултатите от НИД ще се представят на лекции и научни форуми, в които ще участват и студентите.

1.1.5. В Университета функционира **Комисия по етика**, като условията за работа са дефинирани в нормативен документ **Етичен кодекс на АС**, който е публикуван в сайта на Университета. Кодексът формулира основни принципи и правила за преподавателската и научно-изследователската дейност, съобразно стандартите в Европейската научна общност.

Планирани са мерки срещу изпитни измами и плагиатство. Защитена е интелектуалната собственост на резултатите от НИД и се зачитат авторските права. Системата за електронно обучение **Black Board** има модул „антиплагиатство“. За периода 2013 – 2019 г. няма регистрирани случаи на прояви на дискриминация, измами и плагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

*Проведеното проучване доказва необходимостта от разкриване на специалност от регулираните професии **„Лекарски асистент”** на национално и регионално равнище.*

В Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас има постоянно действаща система за управление на качеството. Във ФОЗЗГ, който ще

провежда обучението по специалност „**Лекарски асистент**”, активно функционира Факултетска комисия. Изготвени са анкетни карти за проучване на студентското мнение. Създадена е Комисия по етика, която основава своята дейност на Етичен кодекс. Планирани са процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. За предлаганото обучение по специалността от регулираните професии ВУ е предвидило процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

2.1.1. Обучението на студентите по специалност „**Лекарски асистент**” ще се провежда по изготвена и утвърдена за специалността **учебна документация**, съобразена с изискванията на ЗВО, Наредбата за ЕДИ, Наредба №21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във ВУ и вътрешните правила за разработване, оценяване, актуализиране и одобряване на учебна документация на ОКС "бакалавър".

Учебната документация включва: **квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, ежегоден график на учебния процес** и други задължителни стандартни документи. Предлаганите програми са разработени в съответствие със съвременните постижения на науката и са съвместими с документацията от Европейското пространство на Висшето образование. Имат ясно изразени очаквани резултати. В процедурите за одобряване на учебната документация участват и представители на студентския актив, като членове на Студентски съвет.

2.1.2. Професионалните компетенции на лекарския асистент са насочени към: профилактика; диагностика; лечение; провеждане на продължителни здравни грижи; извършване на изследвания за оценка на общото състояние; първична долекарска помощ при спешни, животозастрашаващи и терминални състояния.

Квалификационната характеристика е структурирана в следните компоненти:

- обща характеристика на професията;
- обем на теоретични знания;
- обем на практическа подготовка - дейности, които лекарският асистент може да извършва самостоятелно или по лекарско назначение;
- възможности за реализация, кариерно развитие и надграждащо образование.

Квалификационната характеристика е изработена и утвърдена от АС с

Протокол №56/21.03.2019, въз основа на ЕДИ, които дават само обща характеристика на професията и не дефинират детайлно отговорностите и компетенциите на лекарския асистент. Наредба №1/08.02.2011, регламентираща дейностите и професионалните компетентности на другите медицински специалисти от ПН «Здравни грижи» на ОКС “бакалавър” не включва специалността „**Лекарски асистент**”. Не са отразени в пълен обем дейностите, които лекарският асистент ще извършва самостоятелно при спешни и терминални състояния, поддържане на жизнените функции и работа с апаратура в превозно средство и др. Неправомерно се допуска компетентност за предписване на лекарства и издаване на рецепти!

Учебните програми на изучаваните дисциплини са изработени по утвърден **Стандарт за учебна документация**. Имат еднаква структура: анотация; описание на курса; аудиторна и извънаудиторна заетост; учебно-технически средства за преподаване; тематичен план и часове; очаквани резултати; литература; конспект. Посоченият хорариум съответства на ЕДИ. Приети са на специализирани Катедрени съвети и на ФС (Протокол №46/26.6.2019г).

Учебният план е съобразен със законовите изисквания и предвижда: форма на обучение - **редовна** и срок на обучение - **4 години**, съответно **6** семестъра по **15** седмици и последните **2** по **20** седмици. Учебният план включва **задължителни, избираеми и факултативни дисциплини, учебна (клинична) практика и преддипломен стаж**.

Според учебния план обучението за „**Лекарски асистент**” ще се провежда по:

▪ 39 задължителни дисциплини (вкл. Спорт) -	2205 часа
▪ 6 избираеми дисциплини (изучават се 3) –	60 часа
▪ 3 факултативна дисциплина -	105 часа
▪ учебна (клинична) практика –	1000 часа
▪ преддипломен стаж –	1600 астр. ч. = 2133 ак. ч.
▪ общ хорариум -	5503 часа

Включени са всички **задължителни** учебни дисциплини в пълно съответствие с ЕДИ. В списъка на задължителните учебни дисциплини уместно е прибавена - **Грижи за болния и сестринска техника – 45 ч.** Предвидено е **Спортът** като учебна дисциплина да се изучава с общ хорариум **60 ч.** в несъответствие с последната промяна в Закона за физическо възпитание и спорт от ДВ бр.86/ 2018г., чл.25(1), който предвижда **60 часа годишно**. Предлагат се **6 избираеми дисциплини**, от които задължително се **избират три**. Избираемите дисциплини са уместно подбрани.

Учебната (клинична) практика е разпределена от I до VI семестър – **1000 ч.** **Преддипломният стаж** е в 7 и 8 семестър – с хорариум **1600 астр. часа = 2133 ак.ч.** Общият хорариум на практическата подготовка е **3133 ак. ч.**, което представлява **56,93%** от общия хорариум (**5503 академични часа**), спазено е

изискването на чл.17ж. от ЕДИ. Съотношението между хорариума на задължителните, избираемите и факултативните дисциплини е **93,04% : 2,53% : 4,43%**. Всички учебни дисциплини са оценени с кредити. **Един кредит** се присъжда за **30** ч. студентска заетост (аудиторна и извънаудиторна).

Обучението по специалността завършва с полагането на **3 държавни изпита: Спешна медицинска помощ, реанимация и интензивно лечение; Първична медицинска помощ и фармакология; Гериатрия, детски болести и инфекциозни болести**. Общият брой на кредитите от курса на обучението е **230**, от държавните изпити - **10** кредита, общо **240** кредита.

Учебният план е приет на ФС с Протокол №43/14.03.2019 г. и утвърден от АС с Протокол №55/21.03.2019 г. В Университета се изготвя **Ежегоден график на учебния процес** за всички специалности, който се обявява на сайта на Университета.

2.1.3. Анализирана е **степената на заинтересованост** от страна на кандидат - студенти и работодатели към специалността **„Лекарски асистент“**. ВУ поддържа база от сравнителни данни за интереса към специалности от регулирани професии в професионално направление 7.5. Здравни грижи. Например, интересът към специалност **„медицинска сестра“** през последните години (2014-2108) се доказва с трима кандидати за 1 място. Направени са национални и международни проучвания, относно пазара на труда. В Катедрата е създадена добра система за получаване на обратна информация от потребители на кадри чрез анкети, становища, писма и др.. **Анализът на информацията** от работодателите в града и от Югоизточен регион **доказва остра необходимост от лекарски асистенти за следващите 3-5 години**.

При срещата потребителите на кадри са заявили голям интерес към новата специалност и готовност да участват в практическото обучение.

2.1.4. Оценяването на постиженията на студентите в обучението ще е съобразно изискванията на ЗВО, Наредбата за трансфер на кредитите, ЕДИ за специалността, Правилника за учебна работа, Правилника за организацията и дейността на Центъра по качеството и Комисията по качеството и Системата за провеждане на изпитни процедури.

Резултатите от семестриалните и държавните изпити ще се отразяват в протоколи, главната книга и в програмата АДМИН УНИ, за ползване на базата данни от ВУ и МОН.

Критериите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите са конкретизирани във всяка учебна програма по съответната дисциплина. Семестриалните изпитни сесии ще се организират и провеждат в съответствие със ЗВО и **задължително ще включват писмена част**. Методите на преподаване и оценка ще бъдат обект на постоянен контрол, наблюдение, анализиране и оптимизиране. Разработени са форми за проследяване присъствието на студентите: **карти за учебна практика и дневници за**

преддипломен стаж.

2.1.5. Специалността „*Лекарски асистент*” на ОКС „бакалавър” е регулирана и следва стриктно ЕДИ, което до голяма степен унифицира учебните планове в страната. Сравнителната оценка на учебните планове в българските ВУ **показва пълно сходство по отношение на задължителните учебни дисциплини.** Съществуват различия в кредитните оценки и предлаганите избираеми и факултативни учебни дисциплини. Създадени са **Вътрешни правила за мобилност на студенти и преподаватели.**

2.1.6. Административният контрол по отношение състоянието на учебната документация ще се осъществява от зам. декана по учебната дейност, председателя на УМС и ръководителя на катедрата, обучаваща по специалността. Мнението на студентите по отношение качеството на учебния процес ще се проучва чрез анонимни анкети.

2.1.7. На КС и ФС ще се анализира предлагането, изработването и актуализирането на програмите, разработването и въвеждането на нови методи за подготовка. Авторите на учебните програми ще се консултират с потребителите. Мнението на студентите ще се отчита чрез ежегодни анкетни проучвания.

2.1.8. Във ФОЗЗГ съществуват процедури за определяне: структурата на учебните планове; съдържанието на учебните дисциплини; общият брой кредити и разпределението на учебните кредити в учебния план за задължителните и избираемите дисциплини, необходими за успешно дипломиране на студентите от специалност „*Лекарски асистент*” в съответствие с европейските, националните и институционалните нормативни изисквания. Процедурите са описани в **Правилника за учебната дейност и Стандарт за учебната документация.**

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Има подготвена учебна документация за специалността от регулираните професии „Лекарски асистент“ съобразно ЗВО, Правилника за учебната дейност в Университет «Проф. д-р Асен Златаров», ЕДИ и вътрешен Стандарт за учебната документация. Изготвени са квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми. Квалификационната характеристика не представя пълно професионалните компетенции на завършилия по специалност „Лекарски асистент“.

Не са детайлизирани дейностите, които лекарският асистент ще извършва самостоятелно при спешни и животозастрашаващи състояния. Неправомерно са допуснати компетенции и правомощия за предписване на лекарства и издаване на рецепти. Налице са процедури за разработване, наблюдение, оценяване и утвърждаване на учебните програми. Учебният план е съобразен с ЕДИ. Хорариумът на учебната дисциплина „Спорт” не е съобразен с последната промяна в ЗФВС от 2018 година.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Планирана система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии.

3.1.1. В Националния класификатор на професиите и длъжностите специалността от регулираните професии **“Лекарски асистент”** е включена под номер 22406004. С Директива 2013/55/ЕС (за държавите от ЕС, считано от 18.01.2016) се предвижда създаването на европейска професионална карта (ЕПК). Това ще позволи на заинтересованите да получат признаване на квалификацията им по-лесно и по-бързо посредством стандартизирана електронна процедура. Картата ще се основава на използването на Информационната система за вътрешния пазар (IMI) и ще се издава под формата на електронен сертификат.

3.1.2. Квалификационната характеристика на специалността **“Лекарски асистент”**

отразява позицията на бъдещия специалист в националната квалификационна рамка за висше образование, а също така и в квалификационната рамка на Европейското пространство.

3.1.3. В учебния план на специалността са включени **практически занимания**, стимулиращи творческата активност на студентите. В практическите занятия ще се съчетават класическите с интерактивните методи на обучение. Ще се използват съвременни информационни средства и технологии за по-добро представяне и онагледяване на учебния материал посредством учебни филми, презентации, специализирани компютърни програми, мулажи, фантоми, учебни табла, интерактивни дъски и др. Клиничните упражнения по профилиращите дисциплини ще се провеждат на територията на ЦСМП и УМБАЛ - Бургас. Има добър баланс между теоретичната и практическата подготовка. Ще се извършват периодични проучвания на студентското мнение относно практическата полезност на обучението.

3.1.4. Съществува организация за проучване на студентското мнение за качеството. За целта са изготвени анкетни карти, които ще се използват и в новата специалност.

3.1.5. **ФОЗЗГ предоставя оптимални възможности за НИД на преподавателите и стимулира трансфера на резултатите в образователния процес.**

Преподавателите ще прилагат европейските образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа. В рамките на международното си сътрудничество ще се реализират проекти, свързани с внедряване на иновационни здравно-образователни програми. Ще се осъществява обучение,

ориентирано към съвременни образователни и изследователски технологии в подготовката на лекарските асистенти. Ежегодно ще се актуализират учебните програми. Резултатите от НИД ще се представят на лекции и други научни форуми, в които ще участват и студентите.

3.1.6. Прилаганите във БСУ и ФОЗЗГ системи за контрол и оценка на знанията са регламентирани и оповестени в съответните документи. Предвидените форми и методи на изпитни процедури са указани в учебните програми по всяка дисциплина, като преобладават писмените проверки. Съгласно ЕДИ за специалността **“Лекарски асистент”** ще се провеждат теоретични и практически държавни изпити.

Учебен отдел ще следи за изпълнението на учебния план и организацията на семестриалните и държавни изпити. За всеки студентски курс ще се определи курсов ръководител, който ще изпълнява организационни, контролни и комуникационни функции.

3.1.7. Създадена е организация за **привличане, прием и адаптиране** на българските и чуждестранни студенти. Факултетът поддържа контакти със средните училища за набиране на кандидати за специалностите от ПН 7.5. Здравни грижи, провежда “дни на отворените врати”, разпространява рекламни материали.

Приемът на студенти в специалност „Лекарски асистент” ще става чрез конкурсен изпит по биология под формата на тест или оценката от държавен зрелостен изпит, с коефициент **0,8**. Крайният бал, с който кандидат-студентът ще участва в класирането ще се определя от: удвоената оценка от конкурсния изпит/тест по биология/ДЗИ; оценката по биология и оценката по химия от дипломата и личностно-мотивационен тест.

Прилаганите системи за контрол и оценка за прием на студенти ще се оповестяват в кандидат-студентски справочник, който Университетът издава ежегодно.

3.1.8. ФОЗЗГ поддържа контакти с водещи академични структури в областта на здравните грижи и общественото здраве в страната и чужбина. Има сключени **договори за мобилност** по програма **Еразъм+** на студенти и преподаватели с университети в Германия, Полша, Румъния, Турция и Словения. За по-добра координация между отдел „Международно сътрудничество” на ВУ и основните структурни звена, в катедрата е избран „Еразъм-координатор”, който участва в проучването и договарянето на двустранните отношения и изпълнение на дейностите по мобилност на преподаватели и студенти. Официално в учебния план е предвидено факултативно чуждоезиково обучение с хорариум **90** часа.

3.1.9. ФОЗЗГ има изградени правила и организация при постъпване на студентски жалби. Всички жалби се разглеждат от Етичната комисия, която в своята работа се ръководи от Етичен кодекс.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

Налице е система от правила и дейности, които ще стимулират мотивацията и активната позиция на студентите от специалност „Лекарски асистент“ в процеса на обучението. Обучението ще се провежда според съвременните изисквания за ОКС „бакалавър“ и съгласно образователната мисия, цели и задачи на професионалното направление.

Изградена е организация за включване на студентите в практически занимания, стимулиращи творческата им активност. Планирана е обратна връзка между преподаватели и студенти. Има публичност на информацията, свързана с изпитването и оценяването. Сключените договори с академични структури в областта на здравните грижи и общественото здраве ще осигурят условия за мобилност на бъдещите студенти. Регламентирани са правила и процедури за разглеждане на жалби на студенти.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите.

Критерий 4.1. Оповестени публично приетите документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента. Предвиден прием, развитие, признаване и дипломиране в съответната специалност от регулираните професии. Доказателства за последователното им и прозрачно прилагане.

4.1.1. ФОЗЗГ е проучил възможностите за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование, на специалностите от направление „Здравни грижи“. НАЦИД изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на Лисабонската конвенция. Установено е сътрудничество с Мрежата от Национални информационни центрове за академично признаване и мобилност ENIC-NARIC с оглед признаването на дипломи и периоди на обучение между държавите от Европейската икономическа зона и държавите, ратифицирали Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до ВО в Европейския регион.

4.1.2. Създадени са правила за академично признаване на периоди на обучение и практики в чужбина: Правилник за признаване на придобито ВО и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и Вътрешни правила за мобилност на студенти и преподаватели по програма Еразам+ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“-Бургас.

ФОЗЗГ има сключени договори по програма Erasmus+ с 8 университета. За периода 2014-2019 г. се отчитат **8** изходящи мобилности на студенти и **10** на преподаватели от професионално направление „Здравни грижи“.

4.1.3. Има официално приет ред и практика за включване на студенти и докторанти в изследователската дейност, регламентиран в „Правилник за организиране и провеждане на научноизследователската и производствена дейност“. Докторантите и студентите ще имат възможност да бъдат привлечени като съизпълнители в изследователски проекти, финансирани на конкурсен принцип със средства от бюджета на Университета.

В Катедра „Здравни грижи” са създадени и огласени правила за участие на студентите в научни изследвания и конференции. В реализирането на изследователската дейност на академичния състав студентите ще се включват при събирането на емпиричен материал, статистическата му обработка и графичното представяне. **В Университета съществува традиция за организиране и провеждане ежегодно на две научни студентски сесии.**

4.1.4. ФОЗЗГ следва официално приетия ред за водене на учебната документация, която се разглежда и утвърждава на три нива – КС, ФС и АС. Стриктно се изпълняват утвърдените стандарти за промени в учебната документация, ЕДИ, Правилника за устройство и дейността на ВУ, Правилника за провеждане на учебната дейност. Информацията е достъпна и оповестена на официалния сайт на Университета.

На базата на уч. план е разработен **проект за електронно досие, академична справка и диплома** на студентите от специалност „**Лекарски асистент**“ на ОКС „бакалавър”.

4.1.5. ФОЗЗГ ще поддържа **тясно сътрудничество с потребителите на кадри**, за да получава **своевременна обратна връзка за качеството на подготовка** на бъдещите студенти.

С цел набиране на информация за реализацията на дипломираните студенти е изготвен въпросник за провеждане на анкетни проучвания.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

*Има правила за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в други ВУ. Съществуват условия и официално приет ред за включване на студенти в изследователската дейност. Спазват се установени стандарти за водене на учебната документация. Приетите документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента от специалност „**Лекарски асистент**“, ще се оповестяват публично на сайта на ФОЗЗГ.*

Сключени са договори за сътрудничество с други ВУ.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Политика на ВУ за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалност от регулираните професии

5.1.1. Университетът спазва законовите изисквания, свързани с подбора и развитието на АС. Всички процедури за приемане на работа на преподаватели за обучението на студентите от специалност „**Лекарски асистент**” са прозрачни и публично оповестени.

5.1.2. Лекционните курсове по ЗД от специалност „**Лекарски асистент**” ще се водят от **30 хабилитирани преподаватели**. От тях **24 (8 професори и 16 доценти)** са на ОТД (на първи ТД са **5 професори и 11 доценти**; на втори ТД са **3 професори и 5 доценти**). Осем преподаватели са

на ГД (4 професори, 2 доценти и 2-ма преподаватели с ОНС “доктор”). 78,37% от задължителните учебни дисциплини са осигурени с хабилитирани преподаватели на ОТД.

Отчита се несъответствие с научната специалност на преподавателите при учебните дисциплини: Медицинска психология, Гериатрия и Медицина на бедствените ситуации. Средната възраст на хабилитираните преподаватели е съответно: **професори - 62 години, доценти – 53 години.**

Профилиращи дисциплини за специалността са: **Вътрешни болести; Хирургия, Спешна медицинска помощ; Реанимация и интензивно лечение и Първична медицинска помощ.** Лекционните курсове са осигурени от преподаватели на първи ТД, с изключение на УД Вътрешни болести.

Учебната практика ще се води от преподаватели с базово образование „фелдшер“. Бъдещите преподаватели са декларирали писмено желанието си да се включат в обучението на студентите от специалност **„Лекарски асистент“**.

5.1.3. Има официално утвърден ред за атестиране на преподавателите в съответствие със ЗВО и Правилника за устройство и дейността на университета. Атестирането е въз основа на самостоятелна комплексна оценка в разработена атестационна карта на преподавателя. Ще се отчита и студентското мнение чрез провеждане на анонимни анкети.

5.1.4. ФОЗЗГ е предвидил програма за проверка и констатиране на преписване от студенти. Взети са мерки за предотвратяване на случаи на преписване и плагиатство, съгласно Правилник за учебната дейност и модул на Black Board програма.

5.1.5. ФОЗЗГ предоставя оптимални възможности за НИД и стимулира трансфера на резултатите в образователния процес. Преподавателите от ФОЗЗГ отчитат участие в **5** международни, **9** национални и **6** вътрешно-университетски проекта.

За периода 2015-2019г. творческата активност и научни изяви на преподавателския състав на ФОЗЗГ е: монографии – **8**; учебници - **15**; публикации в български реферирани списания и сборници - **211**; публикации в чуждестранни реферирани списания и сборници с **импакт фактор - 89**. Публикационната активност на 1 преподавател за периода 2015-2019г. е **12**. Относителният дял на публикациите с импакт фактор спрямо общия брой на публикациите в професионалното направление на специалността през последните 5 години е **42%**. Броят на цитиранията в реферирани научни списания и сборници са **112**, на 1 преподавател на ОТД през последните 5 години е **4.4%**.

5.1.6. ФОЗЗГ поддържа електронен сайт и собствени възможности за публикуване. Издава собствени списания и международен годишник.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

Съществуват публично оповестени конкретни и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, които ще осигуряват обучението в специалност „**Лекарски асистент**“. Има осигурен преподавателски състав съгл. изискванията на ЗВО. Лекционните курсове по профилиращите дисциплини ще се водят от трима хабилитирани преподаватели на първи ТД и един на втори ТД.

Преподавателите от ФОЗЗГ отчитат активна НИД.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Планирана и осигурена финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската, художествено-творческата и спортна дейности на специалността от регулираните професии, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако ще се провежда такова.

6.1.1. За обучението на студентите от специалност „**Лекарски асистент**“ ще се използват **9 лекционни зали** с общ брой **764 места**; **7 специализирани кабинети** за упражнения и семинари със **105 места**; физкултурен салон; фитнес зала; зала за аеробика. Специализираните кабинети са оборудвани със съвременни мулажи и пособия за практическо обучение и ще се ползват съвместно с другите специалности от ПН „Здравни грижи“.

Брой работни места на **1 студент - 3.64 места**, аудит. площ на **1 студент - 4.16 кв.м.**

Предвидените са **финансови средства** за обучението на студентите от специалност „**Лекарски асистент**“ във ФОЗЗГ. **Приходите са от субсидия – 62370лв. и държавни такси за обучение - 25000 лв.** Разходите за трудови възнаграждения на преподавателския състав, осигуряващ учебния процес на специалността „**Лекарски асистент**“ за 1 уч. година са общо в размер на **29527.95 лв.**, като издръжката на един студент се изчислява на **1181.11 лв.** За закупуване на специализирана литература ще се използват **985 лв.**

За учебно-клинична практика студентите от специалност „**Лекарски асистент**“ ще ползват бази на УМБАЛ-Бургас АД; УМБАЛ „Дева Мария“; МБАЛ „Сърце и мозък“; МБАЛ – Бургас мед; ДМСГД /Дом за медико-социални грижи за деца/ - Бургас; ЦСМП /Център за спешна медицинска помощ/ - Бургас; Дом за възрастни хора с и без увреждания – Бургас; ЦСМП – „Меден рудник“; ДКЦ „Св. Николай Чудотворец“, с които **има сключени договори за обучение. Базите имат акредитация за обучение.**

6.1.2. ФОЗЗГ разполага с **2 компютърни зали** с **40 компютри** и **96 кв.м.** площ, които ще се ползват от студентите по специалността. На **1 студент** е осигурена **4.75 кв.м.** площ от компютърните зали. Всички компютри са

свързани с Интернет. Преподавателите от специалността ще използват съвременни методи и средства за обучение.

6.1.3. Библиотечно–информационният комплекс (**БИК**) включва централна библиотека и **3** филиални с общо **128 читателски места** (за 1 студент – **1.41** читателски места). Студентите от специалност **“Лекарски асистент”** ще имат възможност за самостоятелно ползване на всички информационни източници целодневно. Има достъп до глобалната информационна мрежа. Медицинската литература е около **5 000 бр.** от общия фонд. Ежегодно се осигуряват финансови средства за закупуване на нова литература за обучение на студентите от направление „Здравни грижи”. 2019 г. са закупени **255** нови учебници. **БИК** разполага с чужди автоматизирани медицински и фармацевтични бази данни.

6.1.4. За специалност „Лекарски асистент” не се предвижда дистанционно обучение.

6.1.5. В „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас е разработен общ **функционален модел на виртуална библиотека** със съответните изисквания за начина на удостоверяване на потребителския достъп.

6.1.6. За последните 5 години /2015-2019г./ са издадени **23 монографии, учебници, учебни ръководства и методични пособия** от преподавателите на ФЗОЗГ. Издаването на учебно-методичната литература се планира на база потребностите и осигуреността на студентите с такива материали.

6.1.7. ФЗОЗГ е създал условия за подпомагане на обучението и интегрирането на студентите в неравностойно социално положение: отпускат се социални стипендии за студенти в неравностойно социално положение и многодетни майки; регламентирани са индивидуални консултации за нуждаещи се и студенти с проблеми.

В Университета е сформирана и функционира Комисия за социално-битови въпроси на студентите. Осъществява се обучение на студенти от ромски произход по стипендиантска програма за студенти от ромски произход, финансирана от Фондация „Отворено общество”, Сдружение „Разнообразни и равни” и Център „Амалипе”.

6.1.8. В Правилника на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“– Бургас са регламентирани дейности за академично и административно обслужване на студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

За студентите от специалност „Лекарски асистент” е осигурена достатъчна материално–техническа и информационна база за обучение. Специализираните кабинети за практическо обучение по профилиращите дисциплини са оборудвани със съвременни и подходящи за специалността учебно - технически средства.

Библиотечният фонд е оптимален за стартиране на обучението. Предвиденото финансиране не надхвърля прогнозните разходи.

Регламентирано е академичното и административно обслужване на студентите.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Планирана организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността от регулираните професии последващата реализация на завършилите.

7.1.1. ФОЗЗГ ще създава условия за информиране и ориентиране на кандидат-студентите и студентите от специалност „**Лекарски асистент**“, относно условията за обучение и възможностите за професионална реализация. На сайта на ВУ ще са достъпни: кандидат-студентския справочник; правилниците на Университета, графици, възможностите за кариерно развитие на студентите. ФОЗЗГ ще анализира чрез проучване очакванията на потребителите за подготовката на завършилите от специалността „**Лекарски асистент**“.

7.1.2. Във ФОЗЗГ има разработена система за проучване на професионалната реализация на завършилите специалисти чрез използване на съвременни модели за изграждане на база данни. Социалните мрежи предоставят допълнителни възможности за неформални контакти с дипломираните студенти. Създадена е електронна база данни за всички студенти с цел организиране и действие на алумни мрежа.

7.1.3. За повишаване качеството на учебния процес важна роля ще играе поддържането на редовни контакти с наши и европейски МФ и организации. БИК поддържа електронен каталог, азбучен и систематичен каталог, азбучна и предметна картотека на съхраняваните дисертационни трудове, картотека на получаваните периодични издания.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

Във ФОЗЗГ има планирана организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността „**Лекарски асистент**“. Функционира система за проследяване реализацията на дипломираните студенти.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. План за публикуване на ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по специалността от регулираните професии

8.1.1. ФОЗЗГ периодично ще анализира и оценява резултатите от научно-изследователската дейност, ще актуализира приоритетите, съобразно националните потребности в областта на здравните грижи и общественото здраве.

8.1.2. Има изградена система, проследяваща “жизнения цикъл” на обучението на студентите, която включва кандидат студентски справочник,

учебна документация, правилници, възможности за кариерно развитие. Цялата информация ще се представя на интернет сайта на Университета.

8.1.3. ФОЗЗГ ще информира студентите относно условията за обучение и перспективите за професионална реализация. Ще поддържа контакти с работодателите, за да разшири възможностите за професионалната реализация на студентите.

8.1.4. Кариерният център ще подпомага и насочва студентите при избора на бъдещо работно място. С цел набиране на информация за реализацията на дипломираните студенти от професионално направление “Здравни грижи” е изготвен въпросник за провеждане на анкетни проучвания.

8.1.5. ФОЗЗГ поддържа собствени възможности за публикуване, както и поддържане на договорни отношения с външни партньори. Членове на ФОЗЗГ участват в редколегиите на научни списания.

8.1.6. Регулярно ще се организират срещи със студенти от координатора по Еразъм + , на които ще се разясняват условията и възможностите, който предоставя програмата.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

На сайта на Университета ще се предоставя пълна информация за цялостния „жизнен цикъл” на студента от специалността „Лекарски асистент“ – възможности за кандидатстване, обучение и реализация, нормативна база на университетско ниво.

Ще се осигурят условия за мобилност на студентите и преподавателите.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по специалността от регулираните професии

9.1.1. Учебните програми периодично ще се актуализират, съобразно новите научни знания и технологии. **В комисията по учебни дейности** ще се включат студенти и потребители на кадри, които ще изразяват мнението си относно учебния план, учебните програми и методите на преподаване. Ще се провеждат анкетни проучвания със студенти относно: организацията и възможностите за промяна в съдържанието на учебния план, учебните програми методите на преподаване, перспективата за професионална реализация по специалността, атмосферата в учебното заведение.

9.1.2. ФОЗЗГ ще анализира семестриалната и годишна успеваемост на студентите, ще обсъжда провеждането на изпитни сесии и преддипломния стаж. Периодично на КС ще се обсъждат показателите, свързани с качеството

на образователния процес и необходимостта от промяна на образователната среда.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

ФОЗЗГ ще извършва регулярен мониторинг и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии по специалността „Лекарски асистент“.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми на специалност от регулираните професии

10.1.1. За 2015-2019 г. са проведени **12 вътрешни одити** от факултетната комисия по качеството в специалностите от ПН „Здравни грижи“ и **1 външен одит по САНК**.

10.1.2. ФОЗЗГ поддържа контакти с водещи академични структури в областта на здравните грижи и общественото здраве в чужбина. Реализирани са мобилности на студенти и преподаватели от професионалното направление.

10.1.3. В състава на семестриалните и държавни изпитни комисии е предвидено да се включат представители от потребителите на кадри с цел да се получи обратна информация за постигнатите резултати, както и преподаватели от други сродни висши училища.

10.1.4. Планирано е при заявена процедура по САНК, ФОЗЗГ да изпълни коректно и в срок отправените препоръки за подобряване на дейността.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

Планирани са дейности за самооценяване и усъвършенстване на образователните програми за обучение на студентите от специалността „Лекарски асистент“.

IV.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Приемът и обучението на студенти по специалността от регулираните професии „Лекарски асистент“ ще се извършва в съответствие със законовите изисквания в страната и с регламентирани нормативни документи на ВУ. Обучението ще се осъществява чрез подходящи форми, разработени за целта учебни

програми, които периодично ще се актуализират, съобразно новите научни знания и технологии, което гарантира системност на обучението и възможности за непрекъснат контрол.

Обучението на студентите по специалността ще се осъществява от хабилитирани преподаватели на ОТД към ВУ, с богат професионален опит, които развиват активна научноизследователска и добра публикационна активност.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ:

- 1. Да се изработи нова Квалификационна характеристика, като се детайлизират дейностите по оказване на спешна и първична медицинска помощ, които лекарският асистент може да извършва самостоятелно.*
- 2. В квалификационната характеристика да се изключи компетенцията за назначаване на медикаменти и изписване на рецепти.*
- 3. Хорариумът на учебната дисциплина „ Спорт“ да бъде съобразен промяна в ЗФВС от 2018 година .*

Срок: 15.09.2020 г.

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КАПАЦИТЕТ - 100 студенти

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Б. Богов, дм /